

ևս ճորտացողին Ընթերցատան մասնա-
գրանք նորանոր հրահանգի գրքերով:

Առհասարակ քիչ օրէն պիտի ձեռնարկէ
տարեկան բաժանորդացնոց հաւաքման,
յուսակով որ պատուարժան հասարա-
կութիւնը այս տարի առաւել էս առա-
տաձեռնութեամբ պիտի նպաստէ իրեն:

Զմիւռնիս 26 Փետրվար 1897
ՏԵՐԵՆ ԽՈՐՀԱՌԻՐԻ ԶԱՅ ԸՆԹԵՐԿԱՍԱՆ
12 անդամէ բաղկացեալ

Մ Ո Ւ Տ Ք

Անցեալ շրջանէ պատրաստ դրամ	6099
Լրագրաց եւ զրեանց վաճառումէ	577 75
Բաժանորդայիններէ	6810 25
Մասնագրարանի հասոյթ	1970
Փոխառութիւն շինութեան համար	10680
Ուսումնասիր ընկ.	7720
Երկարագործի պարտք	2287
Ճարտարագետի »	211
	35755

Ե Լ Ք

Գործակատարին	1980
Տպագրութիւն	198
Թուրք, փութա եւ այլն	429
Կաշ	429
Կաշմարարի գործիք	198
Փոխադրութեան ծախք	87
Շինութեան »	32091
	35412
Պատրաստ դրամ	343
	35755

Ինչպէս սոյն Հաշուեցոյցէն կրեւրի Ըն-
թերցատունը 20298 դրուշի բաց միւսին
Ընթերցատունն ունի 149 բաժանորդ
և 11 անդամ ընթերցատան:

Ընթերցատունը կըրգուրի 22 հայ և
ստոր թիւերն:

ԲԱՊԼԱԲԱԿԱՅԻ

ԿՐԻՏԻԻ ԽՆԴԻՐՐ

Գերմանական թերթ մը կրմանայ թէ
Հանիա ընտրուած է իբրեւ ընդհանուր
բանակատնի միջազգային գրուման հա-
մար: Ամէն տէրութիւն պիտի մասնակցի
ծովերէրէրէրէրէր պաշարման գործին:

Օրոտր զօրքէրը

Մեծ պետութեանց նաւախումբե-
րուն հրամանատարներն օրակարգ մը ուղ-
ղեցին կրեւտէ ցամաք ելնող միջազգային
զօրքերուն, բարի գալուստ մարկիսով ա-
նոնց և յիշեցնելով թէ պէտք է իրենց անձը
օրինակ տան Կրեւտական ժողովրդին, ա-
պացուցանեն թէ պետութիւններն իրենց
պաշտոն տուած են պաշտպանել, փրկել
կրեւտէն քաղաքային պատերազմի մը վայ-
րադրութիւններէն: Իրացնէ իրենց պաշ-
տոնը դժուար է բայց ձեռք վրայ յայտ առ-
նիքը կըլէ օրակարգը, մարդկութեան
բարոյն և մեր դրօշներուն պատուոյն հա-
մար:

Հերայի միջուղեպը

Յունական խորհրդարանին նախորդ նա-
խագահն և երեսփոխան մը՝ որ Հէրա շո-
գինաւին մէջ կը գտնուէին, գերի բըռ-
նուած էին Սալոնիկէ անուր աստրիական
յաժաւորակէ մը: Մեծ քաղաքավարու-
թեամբ ընդունուեցան և ծովապետներ
խորհրդակցութիւն մընեղէ վերջ՝ զանոնք
յուսակով հողին վրայ տարին:

Ապտամբները կը շարունակեն իրենց
յարձակումները բերդերուն դէմ:

Եւրոպական համաշխարհային

Նայել Ֆրայէ Բեքէ կը գրէ. ինչպէս որ
կը գտնուի: Անգլիա բարեկիցեց իր
առաջին առաջարկութիւնը, որուն համա-
մատ կուգէ որ վաղ աշն ատեն պաշար-
ուի, երբ տէրութիւնները չեղբ չըլնան
մը գտնէ թուրք-հնդկական սահմանա-
դիմի վրայ: Այս կէտին վրայ համաձայ-
նութիւն տեղի ունեցաւ պետութիւննե-
րուն մէջ: Անգլիա այլեւս չպիտի չեղբ
չըլնանակին հաստատութեան վրայ իբրեւ
անհրաժեշտ պայման, այլ կը հաւանի
վերջին պաշարման և կը զոհանայ գործը
եւ քաջի տարւ հրաւերով: Միւս պետու-
թիւններն և մասնաւոր Ռուսիա այդ առ-
աւ կարգադրութեան մը հակառակու-
մբա չունեն: Այսպէս ուրեմն իրարակա-
ցաւ մեծ պետութեանց համաձայնութիւ-
նը խղուած ըլլալուն երկրորդ Պետութիւն-
ներուն մարտնասերը պիտի կրնան վո-
րոյն առջեւ երեւիլ, Յունաստանը հրաւ-
րելու համար որ քիչ մը հեռացնէ իր զօ-
քերը սահմանադրութիւն Պետութիւններու
հաւաքարար գործակցութիւնն ապահով
ուած է և լորտ Սաղաքը կրնայ սրտի

հանդարտութեամբ Նիւս երթալ իր էնֆ
լուէնցան դարմանելու համար:

Պէրլինէն կրմանայ թէ Ռայնաթովը
պիտի վերադարձնի կրեւտական խնդրին վրայ,
ծովային եւմուտցոյցին երրորդ ընթերց-
ման առթիւ:

Անգլիական դաշնակց

Բեյլէր Լայո Պէրլինէն կրմանայ թէ
Լորտ Սաղաքը Նիւս երթալ ապացոյց մը
կը համարուի զանչիւն մէջ երկպառակու-
թիւն գտնուելուն:

Թիւայիւն մէջ Մամուլականները

Նայել Ֆրայէ Բեքէ կը գրէ. Պաշտ թղթա-
կեցը խոսակցութիւն մը ունեցաւ Յունաս-
տանի ներկայացուցիչ Մամուլագործութե
խանին հետ, որ յայտարարեց թէ Ռեւա-
լիոյ մէջ Մամուլականներն և Քրիստոնե-
ականները կատարելու համաձայնութեամբ
կապրին իրարու հետ: Արդէն Աթէնքի հա-
ապարտութիւնն աշնան իրիտ հրամաններ
տուած է - որ նոյն իսկ երբ ինչորեքը
կնճառտին, որ և է հարստահարութիւն
կամ նեղութիւն չպիտի տեղի ունենայ:
Մամուլականներն ընտանիքներն ամենայն
հանգրտութեամբ կրնան երկրին մէջ
երթէք Հնդկները առիթ տուած չեն որ և է
պարտադրի, և անձնական շարժութիւններ
միայն մղուած են առաւ լուրեր հրապարակ
հանդերձ:

Յունաստան

Աթէնոս թղթակցութիւնն տեղեւ կը
կուրթի Պրիւտի մտաւ Սթիւթտին գալով:
Լուր բերաւ թէ զորահաւոր նաւատարմին
մարտնասերը կատարելու յայտարարեց
անցան: Ռազմափորձին նպատակն էր նա-
ւային կանոնաւոր ճակատամարտ մը:
Հարուածներու ճշգրտութիւնը շատ նշանա-
ւոր եղաւ: Նաեւ փորձուեցան վեցհազար
ուսական նոր թղթակցութիւն, որոցմով
Բաղար զինուեցաւ վերջերս Ֆրանսայի մէջ:
—Թուրքիականները Մայիսին մեկնելով անց-
նալ երկուշաբթի օրը միայն գրահազար-
նաւախումբին Սթիւթտին մէջ: —Այս վերջին
օրերը շատ դիտուեցաւ որ թաղաւորը նա-
խարարներէն զատ ուրիշ մարդ չընդունեց:
Հնդկէն բանակին սպաններէն Մանու, Ռամ-
վարթուրու և Բէրլիսէն Չերիկո հասան
Կրեւտէն գալով: Կնիւթարդի թէ կա-
րուր թուրքներ բերած են իրենց հետ:
—Երկու ծովածոցին առջեւ յիսուշովեց
թուրքները գրուեցան:

Զրայցէրը

Կրեւտական խնդիրը բացուելէն ի վեր,
օրագրները, մասնաւոր աբեւմուտքի
թերթերն առաջը դրանելու քաղաքական
ընդունեցին բոլոր լուրերն, որ տարած-
ուեցան ապին անդին տեղի ունեցած կտր-
մեցեալ կրեւտներու վրայ: Անցած օր
Պուլկարի մէջ հրատարակուող թերթ մը
շատ մը ամականներով կը պատմէր հոմե-
րական կտր մը երկու նաւերու մէջ, կը-
րու մը որ վերջացաւ գրահաւորի մը (?)
գերի բռնուելով: Շատ գեղեցիկ գործին
միակ յանցանքը սա էր որ ամէն ալ ե-
րեսակայական էին: Այս լուրը ճշմար-
տութեան գոյն անգամ չունէր: Երբ
բանալու համար Եւրոպայի լրագրները
սրտաւոյդ ամբողջութեամբ մը պատմեցին
Ֆրայէ անուր թուրք թղթակցութիւնը նա-
ւա մը Արթուրի ծովածոցին խաբաններուն
զարնուելին և խոստակուելը, յոյներէն հա-
լածուած ըլլալով: Բայց ճշմարտութիւնն
այն է թէ նոյն աշն տան առիթ օրը սկը-
սաւ դեռ հակադրութիւն ընդ ծովագրերի
երկայքը: Ահա ուրեմն խոստակուելու նա-
ւա մը որ կը շարունակէ նաեւ և ոտիտուու-
թիւն ընդ ծովագրերէն վրայ: Պէտք է
զգուշ կեանք եւրոպական թերթներուն դե-
բաժանութիւնէն, որով կընդունին բոլոր
յուզում պատճառող լուրերը՝ որ իրենց
կը հասնին:

Եւրոպական ճանդը

Թան կըլէ թէ հնագիտէն կը շատնայ
այն հնագիտութիւններն թիւն, որք կը գուշա-
կեն Յունաստանի հնագիտութիւնը: Ահա
թէ ինչպէս կը խոսի թանի Աթէնքի թղթ-
թակցին, որ անուշտ միակ իր անուշտ
չիտար. Թէեւ բանական և խոմանը նը-
պատաւոր են պատերազմի, կարծեմ թէ
կատարութիւնն անկեղծօրէն կը փափա-
քի խաղաղիկ լուծում մը գտնել արդ-
արեւապիսի համար:

Ֆրանսական թերթն այս հնագիտին
մեկնութիւնը տուով կարծիք կը յայտնէ
թէ Տերութիւնները թիւնու առիթ կընեն
գործերուն եւ փորձելու պահանջով:
Կղզիին մէջ այդ գործերուն ներկայութիւնը
բնաւ կարեւոր է: Կընէ, և անոնց մեկ-
նումը միտքերն հանդարտեցնելու լուա-
դոյն միջոցն է: Պէտք է րնաւ շանք չիտար
զգուշանալու համար քնդարմար մը վը-
տանդէն, որուն հետեւութիւնները գու-
շակի անկարելի է:
Փաշայեական նաւ մը կը համարուի այն

երկար տեսակցութիւնը՝ զոր Ռուսիոյ
ներկայացուցիչ Մ. Օնու ունեցաւ Եւրպիոս
թաղաւորին հետ, որ յետոյ կանչել տուաւ
իր նախարարապետը Մ. Տէրանի, և ա-
նոր հետ խոսակցեցաւ: Ժամէ մը աւելի
Տէրէ Նէպի կարծիքով, ուսն ներկայացուց-
չին հետ քննուած կէտերէն մին է Արթուրի
ծոցին մէջ Յունաստանի նաւային պատ-
րաստութիւնը, որուն դէմ կը բողոքէ Բե-
ղերպուրիի գահիճը: Գալով Աթէնքի և
Աւստրիոյ ներկայացուցչին կարծեցեալ
բանակցութեան Սեպտեմբրի միջադէպին
առիթ, վիեննայի թերթերը կը հաստա-
տեն թէ այս ըստաձեռնութեան մէջ ճիշդ բան
մը չկայ, վասնզի Աւստրիոյ գործակալն
այլ ևս յարաբերութիւն չընի կընդին ներ-
կայացուցչին հետ:

Յունաստան և Մերթիւն

Օգէտ յօդուած մը կը հրատարակէ, ո-
րուն մէջ իւսկիպի մտադրողութեան և
Յունական պատրիարքարանին կայութեան
առթիւ կը հասկնէ թէ Յունաստանի և
Սերպիոյ մէջ ուղղակի կամ անուղղակի ա-
մէ համաձայնութիւն անկարելի է ներկայ
պարագաներուն մէջ: Յօդուածը սատարի
սպաւորութիւն առաջ բերաւ:

Մ. Օրէնքներ

Արթուր և Պոլկար

Կէս պաշտական Մէր Արթուրի թա-
ղաւորին և Ֆրանսիան իշխանին տեսակ-
ցութեան վրայ խոսելով կըլէ թէ այդ աշ-
ցելութիւնը բարձրացոյն գէպը մէ խա-
ղաքութեան պահպանութեան համար, և
ամբողջ Եւրոպա և խաղաղութեան բոլոր
բարեկամները պէտք է գոհունակութեամբ
ողջունեն: Մերթիւ չեղք յաւակներ, կա-
մէյնէ, բսիւր թէ պաշտանեան ժողո-
վորները գաղափարութիւն մը կընած են
որ տեղիւր պիտի ըլլայ: Փոխադարձ շա-
հեր կը բաւեն հասարակաց համաձայնու-
թեան և բարեկամական յարաբերութեանց
խորթին ամրապնդելու երկու կա-
աւարութիւններուն մէջ: Մէկ քայլ կայ
միայն իրական գաղափարութեան մը յան-
գրու համար: Սերպիոյ, Պուլկարի և Սե-
կրան կատարելու համաձայնութեան շը-
պատակն է խաղաղութեամբ հասարակաց
կեանք մը շնչել: Այս կը նշանակէ խաղա-
ղութիւն Պաշտան մէջ, և հետեւաբար Եւ-
րոպայի մէջ:

Պոլկար և Ռուսիա

Նախորդի Բրաւո՝ Մ. Բատալաօֆի
թերթը, ու՛ ապացուցի լուրք՝ կը հրա-
տարարէ թէ Ռուսիան 20,000 զինուոր
կեղծանշուեցաւ է սահմանադիր և դի-
տաւորութիւն ունի պոլկարական հողէն
մաս մը խորեւ:

Պ. Լ. ճ. Բ. Ա.

Լէօրտը թագաւորն իր եղբոր՝ Ֆր-
անսիայի կոմսին միջոցաւ՝ որ Պէրլին
կը գտնուէր Վիլհէլմ Ա.ի հարկում,
եակին տոթիւ, ինքնապի Նամակ մը
յանձնել տուաւ: Գերմանիոյ կայսեր, հրա-
մարի մը զինքն այս ամառ այցելել Պու-
սին Արտաւանահանգէսին, Վիլհէլմ Բ.
այս հրահանգն քննուեց, կրտսի թէ
Հանրապետութեան նախագահ Մ. Ֆե-
լիքս Ֆոտ ալ նոյն հրահանգն ընդունեց:

Գ. Բ. Մ. Ա. Ն. Բ. Ա.

Եթէ, հետեւեալ եղած գուշակու-
թիւններուն, հարկարանելի հանգէտնե-
րուն տոթիւ կայսեր բաժանակաճառն որ
և է քաղաքական ակնարկութիւն մը
չպարունակի, քնդհակառակն Վիլհէլմ
Բ. Գերման Վեհապետներուն հետ իր
ունեցած խոսակցութիւններուն մէջ չը
ծածկեց իր գաղափարները Ռայնլանդ-
պիւն քուշարկութեան պատճառաւ:
Բաւարիոյ Հանրի իշխանը, երբ Ռայնլա-
նդի վերջին նիստին եկաւ, մասնաւոր
յոյցով մը հեռացաւ Հնդկերթ Պիլմար-
քի բարուն շանիւր համար, Հարկա-
րանակի ամսին առթիւ: Ներդրութեան
որոշումներ արուեցան, արքունի անե-
կապետ ալ Բոնէ ինն ամիս բերդար-
դեղութեան վերջ ապա արձակուեցաւ:

—Արքայական գահակին մէջ մեծ
հայելիքով մը արուեցաւ Վիլհէլմ Ա.
հարկարանելի հանգէտն առթիւ: Գեր-
մանիոյ կայսրը Վիլհէլմ Բ. հետեւեալ
բաժակաճառը արտասանեց. «Երբ
զգացում մը այսօր կողերէն գերման
ժողովուրդը՝ իշխանները հաւաքուած
են ատենը համար մեր մեծ ինքնակա-
լին իշխատակր: Սրախ խորէն չնորհա-
կալ եմ հոս հաւաքուած իշխաններուն,
ինչպէս նաեւ օտար Վեհապետներուն
ներկայացուցիչներուն, որ ուղիղին մաս-
նակի այս ամսին, իրենց ներկայու-

թեամբ մտադրուցանելու համար լինէ Եւ-
րոպայի իշխանները իրենց ժողովուրդ-
ներուն միացած են ընտանեկան հասա-
րակաց կապով մը: Ինձի չվերա-
բերի երբեք իմ պապուս գովեստները,
Բայց կրնամ ըսել թէ այսօր իր ոգին կը
սաւառնի մեր ամբողջ ժողովուրդին վրայ:
Կը իշխէր անոր պարկեշտութիւնը,
պարգիւթները, պարտքի հաւատար-
մութիւնը, իրեն զաւակ ա՛յն պատկա-
ռելի գլխոյն, որ բաժն է լինէ աւելի
բան սովորած է ձախորդութիւններէն
քան յաղթութեան: Բայց մեզի համար
որ իր աղքատներն են, և ձեռքի հա-
մար, իշխաններ, անոր իշխատակը պէտք
է հետզհետէ դրբուէ մեր եւանդը ժո-
ղովրդապետութեան համար և քաղա-
քակրթութեան, առաջիմութեան, բա-
րեկամութեան և զինակցութեան շա-
հուն համար: Եր խմիւ և կը հրաւիրեմ
ձեզ խմի Գերման ժողովուրդին, հայրե-
նիքին, իր իշխաններուն կենացոյ կեց-
ցէն: Ֆրանսիայի հետ մէջ 2000 ան-
ձեր մասնակց տեղերէն գալով Վեհա-
պետութիւն մը կազմակերպեցին ի պա-
տիւ Պիլմարք իշխանին, Պիլմարք իշ-
խան հիւանդ ըլլալով, իր որդին ընդու-
նեց պաշտամատուրութիւնը, որուն հո-
ղորդեց անոր երախտագիտութիւնը: Մ.
Լ. Մի Սեխի ճառ մը արտասանելով ը-
սաւ թէ Պիլմարք իշխան Գերման կայս-
րութեան ճարտարագետ եղաւ: Յե-
տոյ հանդիսականները հնչեցուցին Գե-
ման, Գերման առն բառէ վեր երբը:

Ս. Պ. Ա. Ն. Բ. Ա.

Զորավար Բրիւս Բիլերա ընդհա-
նուր կատարելու կազմուեցաւ Փիլիպ-
պին կղզիներուն, մարտ 27 ին իր նոր
պաշտօնատեղին մեկնեցաւ քաղաքի
օգնական զինուորներով: Բոլափիւսա զօ-
րավար իր յաջորդին գալուն չպիտի
սպասէ մեկնելու համար, իր առողջա-
կան վիճակը չնեղի որ աւելի մնայ իր
պաշտօնին դրա՛յ: Բոլափիւս մէջ Վե-
լի զօրավար անձամբ պիտի վարէ պա-
տարարական գործողութիւնները Հա-
վանային մեկնելով:

Ֆ. Բ. Ա. Ն. Բ. Ա.

Նախարարներու խորհուրդը Լիլիքի
մէջ նիստ բրաւ: Ֆելիքս Ֆոտի նա-
խագահութեան տակ, Նիստը դրայե-
ցաւ կրեւտէ գործերուն ներքին ըն-
թացիկ գործերու ընտելութեամբ: Հիւսի-
սային նաւախումբը մարզանքներու սկը-
սաւ կարգ մը թուրքիականներու հետ:
Տեղ թուրքիականը որ Արեւելի թուրք-
եան համար որոշուած է, փորձեր կա-
տարեց, որոնք շատ գոհացուցիչ եղան,
միայն երկու կաթմաններուն մէջ քանի-
մը խողովակներ արուած ըլլալով, իրիտ
արաքուեցաւ փորձերը գտնեց անուշ-
ցան: Երկրորդ թուրքիականը որ ևս փոր-
ձեր կատարեց, և ինչ ինչ պահանջներ
նորոգուեց վերջ պատրաստ կը գըտ-
նուի հիմա:

ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ

ԲԱՐԻՉ, 26 Մարտ. — Լորտ Սաղաքի
հոս եկաւ Երկար բանակցութիւններ ու-
նեցաւ Ֆրանսայի արտաքին գործերու նա-
խարար Մ. Հանթիոյ հետ: Անգլիոյ նա-
խարարապետը այսօր Նիւ մեկնեցաւ:

—Մ. Հանթիոյ և Լորտ Սաղաքի
խոսակցութիւնը՝ որ ժամ ու կէս տեւեց,
շատ մտեղծական եղաւ, որուն իրիւնք
որտաքին քաղաքականութիւնը և մասնա-
ւոր Արթիկի և Մարազոյի Ասիոյ կա-
ցութիւնը երկու պետական անձնաւորու-
թիւնները խոսեցան նաեւ կրեւտի գործե-
րուն վրայ: Քաղաքական միջավայրիւն
մէջ, Լորտ Սաղաքիի այս այցելութիւնը,
Վիլհէլմի թագուելէն և Մ. թեղիք-Ֆոտի
ստակցութեան վերջ, լուսնաւ մը կը
նկատուի Ֆրանսայի և Անգլիոյ բարեկա-
մական յարաբերութիւններուն մտեղծու-
թեան համար:

—Հանդիպել կրթութեան նախարար Մ.
Ռամպո թուրքապետի մէջ նախագահեց
աշխարհաքաղական ընկերութեան հանգի-
ստար նստին: Նաեւեղ երկրաբան Քառա-
խարար Մ. Բատալաօֆի և Մարազոյի Բատա-
լաօֆի միջոց ձիւստային բեւեռ ը-
րած ճարտարութեան վրայ:
Մ. Ռամպո Նանգէն յանձնեց Պատուոյ
Կեղծանի խաղը:
—Հանդիպել կրմանցին թէ ապստամբ-

ները այրեցին Երաթիւի և Բերիլիոյ գիւ-
ղերը:

Վիլհէլմ. —Կրեւտական խնդիրը կարգա-
դրելու համար ոգևորութեամբ կաշխատին
արտաքին գործերու նախարարութեան մէջ:
Գահիճին սուրհանդակները գանազան մա-
րաքաղաքներուն մէջ զրկուեցան զիւսնա-
գիտական թաղթերով:

—22 ապրիլ և 656 զինուոր պարունա-
կող զաւա մը երէկ Թրիքիսէ գնաց Կրեւտի
համար:

Պուլկար. —Նախարարապետ Մ. Օրէ-
կան պիտի ուսումնէ առժամապէս արտա-
քին գործերու նախարարութիւնը: Մ. Հա-
քար Քաթ

Գիտությունն ընդհանրացումը մեծ օգուտներ առաջ բերած է, մեկ կարծիք միայն չէր բաժն լիել, սակայն ուսումնական պարզություն էր առախարհաբաններն, ընթերցող աշակերտներն, ստամբացացող, ստիպանապարհի պարագաներուն մեջ երկաթի և արծաթի գործածությունն առնչաբաժնի էր։

— Փայլելի բովանակումն մարմնին կողքէն էր լինելով յանձնարարումն պարագայությունն էր կռիվի բինաֆէսիսիէսի օտարակը, որ իր մէջ իր պարտական լուծակ շնորհաբար քնէր որ է տարբեր սովորներուն և արարան, և ռիշան, որ էր դատար ռննէն էր

Հիմնական ի ռոնտոն լավին 1782

Հ. ԲՍԻԱՆ և ԸՆԿ. ԸՆԴՀ. գործակալը Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և ՍԵԼ Ծովու ԷՂԵ-
րաց, Դաւաթլիա, Պանք 0թ ոմանի վարի. քովը Վիթաիս խան, գետնայադէ թիւ 1.